

Verander niet de mens maar het systeem

TEKST TOON BERENDSEN | BEELD RODNEY KERSTEN

De vele financiële crises in de loop van de tijd laten zien dat mensen zich steeds opnieuw stoten aan dezelfde steen. Daar is weinig tegen te doen. Bouw daarom een financieel systeem waarin de steen niet zo hard is.

Aldus hoogleraar Theo Kocken, mede-auteur van de documentaire 'Boom Bust Boom', op de bijeenkomst van de stichting New Financial Forum van 25 november 2015 in het Ketelhuis, Westergasfabriek, Amsterdam.

Precies een jaar eerder, op 25 november 2014, vond het geboortefeest van de

stichting New Financial Forum plaats met de vertoning van de film *The Power of the Heart*. In de documentaire *Boom Bust Boom* vraagt Terry Jones, één van de leden van het legendarisch Monty Python, zich af waarom er steeds weer financiële crises zijn. Hij maakt hierbij – naast interviews met gezaghebbende economen – gebruik van leuke animaties zoals Monty Python die ook veel had en van Spitting Image/Muppets-

achtige poppen. Dit houdt de film heel toegankelijk.

De conclusie van de documentaire is dat de mens veel minder rationeel is dan economen met hun modellen lijken te denken. Er is ook weinig voor nodig of er ontstaat collectieve gekte. Het is zeer de vraag of dit gedrag te veranderen is. De film meent dat er een financieel systeem zou moeten zijn dat het menselijk gedrag compenseert.

Hoogleraar Theo Kocken schreef samen met Terry Jones het script en is een van de executive producers. Na de filmvertoning ging hij in debat met de aanwezige Ambassadeurs van het New

**THEO KOCKEN:
“BANKEN MOETEN
KLEIN ZIJN EN FAILLIET
KUNNEN GAAN.”**

Financial Forum en andere belangstellers.

Kocken gaf als voorbeeld van compensatie voor het nu eenmaal ingebakken menselijk gedrag een belegging waarbij de klant maximaal een bepaald percentage kan verliezen, zodat hij niet alles kwijt is.

VERLOREN KANS

Kocken zei niet te geloven dat financiële instellingen uit zichzelf op de rem gaan staan, daarvoor kijken ze te veel naar elkaar; als de ene instelling meer risico neemt, wil de andere niet achterblijven. Wie moet die rem er dan op zetten? Kocken verwacht niks van de politiek. “Je komt bij regelgevers die een soort macht moeten hebben buiten de politiek om.”

Kocken noemde het een verloren kans dat financiële instellingen na de crisis van 2008 niet zijn gesplitst in kleine instituten, die ook moeten kunnen verongelukken. In plaats van te proberen

"HET IS ZAAK DAT ER EEN NIEUWE
GENERATIE ECONOMEN OPSTAAT"

de grote instellingen bulletproof te maken. Dit heeft alleen maar tot meer centralisatie en daardoor grotere kwetsbaarheid geleid.

Volgens Kocken, en dat is zeker ook een boodschap van de film, is het zaak dat er een nieuwe generatie economen opstaat. Een generatie die minder geloof hecht aan modellen, maar met beide voeten in de realiteit staat. Een generatie ook waarbinnen veel meer aandacht is voor diversiteit. Gelukkig, aldus Kocken, is er sprake van een kentering. In de film komen ook studenten aan het woord die vinden dat het anders moet en kan.

Zolang er niets verandert, meent Kocken, "gaan bankiers door met zichzelf te bezeren en is de centrale bank nog steeds bezig booms te creëren". En, zoals de film treffend laat zien, op iedere boom volgt een bust. ■

Voor meer info over de film:
www.boombustclick.com.
De film is te zien op NPO Doc.

Eerste jaar New Financial Forum in vogelvlucht

- 25 november 2014, besloten vertoning *Power of the Heart*, met Paul Efmorfides (Coco-Mat), tevens geboortefeest Stichting New Financial Forum.
- Verschijning *New Financial Magazines* met als thema's: Crazy Ones, Young Ones, De klant, dat ben jij! en Innovatie.
- Besloten inspiratiesessies in Utrecht, Eindhoven, Den Haag en Amsterdam.
- Maandelijkse nieuwsbrief naar 7.000 financieel dienstverleners.
- 8 april 2015: ondernemerssessie New Financial Inspiration.
- 24 juni 2015: presentatie Klantjaarsverslag Yarden (ontstaan binnen New Financial Forum, met als doel om bedrijfstak te inspireren tot navolging. Ook NNEK en MultiSafe hebben inmiddels een Klantverslag uitgebracht.
- 23 september 2015: Workshop Zingeving in Zaken van hoogleraar Paul de Blot.
- 4-6 oktober 2015: Learning Journey naar innoverend Griekenland.
- 28 oktober 2015: Dialoogdag Building our Future! voor jonge verzekeringstalenten, met jonge verzekeraars in samenwerking met het Verbond van Verzekeraars en Young Insurance. Winnende pitch (waarom is verzekeringssector over tien jaar nog relevant voor de klant) ook gepresenteerd op 9 december tijdens ledenvergadering Verbond.
- 10 november 2015: Klantjaarsverslag Yarden genomineerd voor Financial Marketing Award 2015 op de Nationale Dag Financiële Marketing van VVP.
- Start onderzoek met pilotgroep inzet cultuurwaardentest Financiële Sector.
- 25 november 2015: Exclusieve vertoning documentaire *Boom Bust Boom* van Terry Jones (Monty Python) en Theo Kocken (hoogleraar risicomangement aan de Vrije Universiteit van Amsterdam en oprichter van Cardano).
- 1 december 2015: verschijning *New Financial Magazine*, themanummer Innovatie.